

[Jens Peter Jensen (Agerskov).]

der har været en meget rimelig administration. Det kræver mod, det kræver kapital, det kræver offervilje at være landmand i dag.

**Morten Lange:** Man kunne vedrørende dette lovforslag komme med en overordentlig lang række meget principielle bemærkninger om mekaniseringsgraden i det mindre landbrug o. s. v.; det skal jeg afholde mig fra på dette fredagstidspunkt. Lovforslaget, som det fremtræder her, er jo kun en revision og en ajourføring af den tidligere lov, som er en af de få love her i Danmark, som specielt giver fordele til de mindre landbrug. Vi kan støtte de forslag til ændringer, der foreligger. Der kan naturligvis være anledning til i udvalget at se på spørgsmålet, om det virkelig er rimelige tal, man er kommet frem til, og vi må jo have lidt materiale på bordet. Men efter en gennemlæsning af lovforslaget og bemærkningerne forekommer det mig, at det ser ud til at være et konstruktivt og fornuftigt reformforslag, der her er fremsat.

**Bækgaard:** I mit parti er vi klar over, at landbruget desværre har stort behov for likvid kapital, men vi tror ikke, at lovforslaget her er den rigtige vej at gå.

For det første mener vi, at grænserne for de ejendomme, der kan komme ind under loven, er alt for små og snævre, især bør 15 ha grænsen enten helt slettes eller hæves væsentligt, for at den ikke skal blive en hæmsko for den naturlige strukturudvikling, der foregår i landbruget for øjeblikket. I går fik vi igennem Statistiske Efterretninger at vide, at i femåret 1960-65 var antallet af ejendomme reduceret med godt 23.000, og selv om der ingen oversigt var over de forskellige ejendomsstørrelser, vil jeg tro, at en væsentlig del af de 23.000 var ejendomme under 15 ha, men ministeren kan måske give oplysninger herom nu i dag.

For det andet mener vi, at det er mere nødvendigt, at landbruget får adgang til lån til forbedring af de mange dårlige og utidssvarende bygninger, der findes, og som i mange tilfælde er dyre produktionssteder, og når disse ikke fornyes, skyldes det slet og ret mangel på likvid kapital, fordi håndværkere, teglværker, tømmerhandlere

m. fl. nu engang skal have deres penge, umiddelbart efter at arbejdet og varen er leveret. Derimod kan de allerfleste, også de mindre ejendomsbesiddere, komme i besiddelse af de maskiner, der er brug for, gennem landbrugsmaskinbranchens afdragsordninger, og selv om det selvsagt er dyrere at få maskiner på den måde, end hvis de kunne betales kontant, så er der dog en udvej. Men det er der ikke, især når det drejer sig om istandsættelse af bestående bygninger eller nybygninger. Her skal der lån til, og jeg tror, at vi tilgodeser landbruget anderledes vel, såfremt vi koncentrerer os om dette punkt og lod lovforslaget her udgå af landbrugslovgivningen.

Til slut skal jeg kun sige, at jeg synes, ligesom flere ordførere har været inde på, at lovforslaget tilgodeser en lille gruppe landbrugere fremfor andre af deres kolleger, og det finder de uafhængige forkert, og vi vil stemme imod lovforslaget.

**Landbrugsministeren (Chr. Thomsen):** Jeg vil gerne til det spørgsmål, som hr. Chr. Rasmussen rejser om genudlåning af garantikapitalen, sige, at hvis man genudlåner garantikapitalen, så er der ikke nogen, men man kan selvfølgelig sige, at den er så stor, at man kan tage noget af den. Nu er det ikke et spørgsmål, som jeg sådan på stående fod vil tage stilling til; det er da i alle tilfælde noget, som man skal have gennemtænkt meget.

Det er efterhånden blevet en vane at starte en tale fra denne talerstol med at sige, at takket være den økonomiske politik, der er ført her i landet, er det gået sådan og sådan. Jeg erkender, hr. Søren Jensen, at landbruget har store investeringsproblemer; det gælder både med hensyn til bygninger og maskiner. Men de problemer, vi har her i landet, er ganske tilsvarende de problemer, som man tumler med i tysk landbrug, i hollandsk landbrug, i engelsk landbrug; og de problemer, de har i den øvrige del af den vestlige verden, kan da formentlig ikke være opstået ved den politik, der er ført her i landet. Jeg vil da i øvrigt sige, når der er tale om mekanisering og også om bygningerne, at det er da rigtigt, at vi har meget, vi burde have fornyet, men vi ligger nok alligevel betydeligt foran de andre.

Jeg tror ikke, vi gennem dette lovforslag